

В цьому році виповнилося сто років з дня народження одного з теоретиків українського націоналізму, автора книги “Національний солідаризм”, Осипа Бойдуника.

Хоча книга надрукована в 1946 році, але актуальність її не втрачена, особливо для нас, українців, свідомість котрих розтерзана, сплюндрована завойовниками, що століттями вбивали в українцеві його духовність, його культуру, його національне

“
Я
”

Власне в книзі йдеться не конкретно про суто український національний солідаризм, а про європейський. Про національний солідаризм держав Європи, котрі успішно долають будь-які перешкоди в розбудові самодостатніх національних держав.

Проживаючи в еміграції в Мюнхені, в розтоптаній, розчавленій союзниками Німеччині, Осип Бойдуник мав нагоду спостерігати те, як швидкими темпами, мов “Фенікс із попелу”, переможена Німеччина відроджує свою економіку, промисловість та аграрний сектор. Автор “Національного солідаризму” не випадково, для прикладу, взяв німецький національний солідаризм, оскільки наші нації є нащадками аріїв (хліборобів), розташовані в центрі Європи і приблизно рівновеликі як за площею, так і за чисельністю, працьовитістю та моноетнічністю населення країн. Зрештою, на початку другої світової війни переважна більшість німців вважала українців своїми “родаками”. Нижче подаємо короткі тези із книги Осипа Бойдуника

“

Національний солідаризм

”

, яку варто б назвати

“

Європейський національний солідаризм

”

(за винятком англосаксів).

“...Причиною сьогоднішньої кризи, чи криз, є не лише системи. Але насамперед світогляд. Який виявляється в таких системах, як форма самореалізації. Диспути на тему “Примат духу чи – матерії

”

не має сенсу, бо не заперечуючи постійної боротьби людства за існування, **але відійти у вічність людина готова лише за ідею в яку вірить, як у вічну правду.**

Вічність за Вічність! □ Такою вічною правдою не може бути жодна політична стратегічна доктрина. І тому становим хребтом для всякої боротьби може бути лише основна ідея духовно-моральної вартості, оперта на світогляді.

“Політична стратегія” в Україні в 1917-1920 роках була дуже ясна, але нічого з тої стратегії не вийшло. Бо ж в ім’я чого мало вийти? В ім’я боротьби за існування? В тому питанні більшовики нас перевершили, обіцяючи

“

краще існування

”

і то навіть без боротьби. І політично несвідома, непідготовлена маса, а з-поміж неї й деякі лідери

“

політичної стратегії

”

пішли за більшовиками. Вище за більшовиків в боротьбі за існування і в

“

політичної стратегії

”

стрибнути було неможливо. Основна ідея, впливаючи зі світогляду, об’єктивізована мусить полонити маси, ввійти в кров і кість громадянина, і мусить бути прийнята ним як своя власна, як неподільна частина його ества, щоби вона кинула його в вир боротьби. І щойно тоді можна застосовувати “політично-стратегічну доктрину”.

Політика – це не еквілібристика. Політика мусить бути гнучкою, але то не значить, що вона має бути без тверді чи без хребта. Тою твердю, тим політичним хребтом для політики й політичних партій є світогляд, і впливаючої з неї життєвої засади. Змістом життя і його двигуном були, є і будуть духовно-культурні вартості. Світогляд є тим фундаментом, на якому будуємо своє життя, і дороговказом, чи бусолею, “Ниткою Аріадни”, яка допомагає нам пройти скрізь крутіжі життя, щоби дійти до світла. На фундаменті світогляду укладаємо цеглину за цеглиною нашого життя і співжиття в спільності, і цілої спільноти в одну гармонійну цілісність. На світогляді, як на фундаменті, як на добре підготовленому ґрунті, родяться і виростають ідеї, які зложені в традиційну цілісність, дають нам уяву – образ світу чи чогось іншого до чого в тих ідеях прямуємо. Коли йдеться про політичне питання, про політичні ідеї та з них укладаємо собі в гармонійну цілісність ідеологію, на основі якої опрацьовуємо політичні програми і навколо тієї програми, для її реалізації, гуртуємо людей.

Матеріалістичний світогляд виходить з того, що все, що діється у всесвіті і навколо нас,

включно з нами, є ніщо інше – лише рух матерії.

Ідеалістичн

ий світогляд

виходить з того, що все діється у всесвіті і навкруг нас, включно з нами, є кероване

Вищою

, не матеріалістичною

Силою

, і що всі явища є не результатом руху матерії, а послідовним, закономірним і логічним прямуванням до означеної тою

Вищою Силою Мети

. Всім, хто може призабув, мусимо нагадати, що страхіття 2-ї світової війни, є наслідком натуралізму з його ідеалістичним матеріалістичним світоглядом, який вважає, що змістом життя людини є його боротьба за існування. Бо ж пропагандисти, речники тих тоталізмів, а саме

Ленін, Сталін, Мусоліні і Гітлер – це є ніхто інший, лише вихованці соціал-демократії.

Два перші – російської, Мусоліні – італійської, Гітлер – австрійської

соціал-демократії

. Тоталітарний натуралізм – це ріки крові і гори черепів.

Від того що ми оберемо – “Примат Духу чи матерії”, від перемоги того чи іншого світогляду залежить доля цілого людства з його надбанням в царині культури і цивілізації та людська гідність. Від тої перемоги залежить, чи людина піде по шляху духовно-культурної творчості, чи поверне на шлях примітивного, хоча й добре озброєного най модернішою технікою існування.

МАТЕРІАЛІСТИЧНИЙ СВІТОГЛЯД

Матеріалістичний світогляд впливає з натуралізму. Матеріалізм сягає часів Епікура в стародавній Греції. Новітній – постав в середньовіччі. Особливо після відкриття Америки. З розвитком науки і техніки, піддано ревізії релігії, церкви, моралі. Все, що не міг досягнути розум, заперечувалося як таке, що не існує. Взаємовідносини між людьми, подружжям розглядалося лише з точки зору боротьби за існування. Групи людей для натуралістів – це табуни тварин. Особливо це посилювалося з вченням Дарвіна. Для матеріалістів головне – це боротьба одиниці за своє існування. А тому вони вважають, що індивідуум повинен мати необмежену свободу, так званий лібералізм, який у своєму здійсненні викликав протилежну крайність – тоталітаризм. Цей індивідуалістично-матеріалістичний світогляд став основою суспільних і політичних систем демократизму, а саме ліберал-демократизму з його державним капіталізмом.

Матеріалісти вважають, що одиниця є найвища вартість сама для себе, що може себе вважати джерелом моралі і етики, і всього поступу.

УНІВЕРСАЛІСТИЧНО-ІДЕАЛІСТИЧНИЙ СВІТОГЛЯД

Універсалістично-ідеалістичний світогляд не заперечує матерії, не відкидає людського розуму, дорожить здобутками науки. Але було б образою для науки визнавати, як “науко
во ”

доведене, що людина походить від мавпи. Питання не може ставитися: або, або. Є питання на які наука, напевно, не дасть відповіді, чи досягне їх людський розум. Ідеалісти вірять, що є Сила, людському розуму недосяжна, і що тою силою є ідеальний, бо від матерії незалежний, Абсолютний Дух, обдарований розумом і волею, який всім, що відбувається доцільно керує. Цей Абсолютний Дух, пануючий у Всесвіті, охоплює собою й людину, наділену розумом і волею. В тому і є значення, сенс, що людина створена “

По образу й подобию Божому
”

. Те, що зовемо людиною, це і є той розум і воля, цей образ і подібність Божа, в дочасному тілі. Ця людина, покидаючи земну дочасність, переходить до життя вічного з абсолютним Духом-Творцем.

Чи може хто сьогодні віднайти причину, чому ми ведемо боротьбу за свою політичну самостійність, в якій мільйонами гинуть найкращі сини й дочки українського народу? В основі своїй – це причини духовно-морального порядку і лише на другому плані соціально-економічні питання, тобто матеріальні. Призначення людини – жити в людській спільноті. Тут, в цій спільноті, вона своєю працею причиняється до творення і розвитку духовних і культурних вартостей. Що є змістом життя людини і людських спільнот? Основою людської спільноти є подружжя, родина, так як призначення подружжя є збереження людського роду. Так само призначення родини стати основною клітиною, з якої розвивається людська спільнота, в якій людина удосконалюється і наближається до свого Творця для життя вічного.

Як засіб людського життя і творчості існує оточуючий людину матеріальний світ. Матеріальні статки дані людині в повне користування. Від розуміння моралі і етики,

залежить, як людина скористається даним їй матеріальним добром. Якщо людина своїм розумом і волею, неправильно, а може й шкідливо інтерпретує мораль і етику, тоді є спільна воля спільноти, до якої належить людина, щоб належно розтлумачити людині мораль, етику, згідно з якими вона має в дочасному житті поступати. В цьому й полягає значення спільноти, що в ній людина доповнюється й удосконалюється.

Духовно-матеріальні і культурні вартості стають вище за вартості соціально-економічні.

Абсолютний Дух

охоплює всі народи, які через нього і в ньому творять людську спільноту. Щойно в світоглядних охопленнях практичного життя набирає повного значення питання

“

Дух чи Матерія

”

. Їх значення найповніше виявляється при побудові держави. Китайська держава ще три тисячоліття до нашої ери мала писане законодавство! Життя людини і людських спільнот має свої тайники, недосяжні людському розуму. Та попри всі розбіжності в поглядах походження істоти, майже всі держави, приблизно, погоджуються, що держава, незалежно від походження, форми і устрою її, то є певна постійна осіла на конкретній території нація. Що земля ця має свої межі, нація має своє верховенство і владу для охорони ззовні і в середині, і цій владі підпорядковані всі громадяни.

ДЕМОКРАТИЗМ

Термін “демократизм” має старогрецьке походження. Слово “демос”у стародавній Греції мало подвійне значення. Таким словом називали найменшу адміністративну одиницю, а її мешканців – “демоти

”

(громадяни). Стародавні греки також цим словом,

“

демос

”

, називали невизначену масу людей, юрбу, що збиралася на майдан для виборів.

Безперечно, що та маса громадян-демотів була організована в громади, демоси, бо інакше б була не демократія, а охлократія. На позначення народу, нації, в сьогоднішньому розумінні, греки мали слово

“

етнос

”

. Таким чином, демократія може бути перекладена на українську мову, як

“

громадовладдя

”

.

Демократизм, як ідея, всеціло опертий на матеріалізмі. Звідси, демократія, як політична система теоретично оперта на лібералізмі.

Демократія, як політичний устрій, безумовно, дала великі можливості розвитку і поступу у всіх царинах людської творчості. Але водночас з тим, як ідея чи як світогляд, як політична система, завдяки лібералізові, довів до значних ускладнень, з яких йому тепер одному не вибратися.

Сьогодні, внаслідок кризи минулого століття, існують дві демократії, а саме – тоталітарна й ліберальна....

”

P.S. на наш погляд, праця написана Осипом Бойдуником у 1946 році є актуальною і понині. До чого довела ліберал-демократія постколоніальну Україну видно кожному українцеві: жменька космополітів, без совісті і честі, обікрали державу і народ, а країною править звиродніла юрба, тобто охлократія.